

Statens vegvesen v/ Ingrid Høyland Helander
Trafikant og kjøretøy
Deres referanse: 25/149734-7

20. august 2025

Høring om forslag til endringer i trafikkopplæringsforskriften

Vi viser til Statens vegvesens høringsnotat av 18. juni 2025 om forslag til endringer i trafikkopplæringsforskriften, med frist 30. september 2025.

Norges Trafikkskoleforbund ser det som viktig å sikre en god opplæring for AM147, og at opplæringen tilpasses målgruppen og den enkelte elevens behov. Vi støtter i hovedsak endringsforslagene, men er noe delt i synet på hvorvidt det er en god løsning å innføre krav til praktisk prøve. Uavhengig av om det innføres praktisk prøve eller ikke, mener Norges Trafikkskoleforbund det bør innføres krav til gjennomføring av et tre timer teorikurs for å sikre en god grunnopplæring. Nedenfor følger vår begrunnelse for forslaget og våre øvrige kommentarer til de enkelte punktene.

Forslag til endringsforskrift punkt 4

Kommentarer til punkt 4.1 og 4.2

Vi er positive til forslaget om krav til dobbelt sett med brems, speilutrustning eller skjerm med tilstrekkelig utsyn bakover. Vi stiller imidlertid spørsmål ved hvorvidt det er nødvendig også å innføre krav om hastighetsmåler som er lesbar for læreren. Trafikklæreren vil ha et begrenset behov for å følge med på farten, da toppfarten på en mopedbil er 45 km/t.

Kommentarer til punkt 4.3

I høringsnotatet er det foreslått å innføre en trinnvurdering i trinn 2 og 3. Dette vil være i tråd med systematikken i de andre førerkortklassene, og trinnvurdering vil i større grad fungere etter sin hensikt med de foreslåtte endringene. Norges Trafikkskoleforbund støtter forslaget.

Kommentarer til punkt 4.4

Punkt 4.4.2

Vi er enig i forslaget om å endre antallet obligatoriske timer på trinn 2 samt å innføre en trinnvurdering. Mange elever har ikke behov for fire timer obligatorisk opplæring i trinn 2, og ved å endre på dette vil også opplæringen i større grad kunne tilpasses den enkelte elevens behov.

Videre er vi positive til forslaget om å endre målformuleringer. De foreslåtte endringene er langt mer presise og konkrete enn i dagens regelverk, og bidrar også til å skape bedre samsvar med

opplæringen for øvrige førerkortklasser. Vi savner likevel et par formuleringer, som vi foreslår tatt inn i ny forskriftsbestemmelse.

Det foreslås at følgende formuleringer inntas i ny § 13-8 for å sikre pedagogisk og systematisk sammenheng med øvrige førerkortklasser:

“Etter å ha gjennomført trinn 2 skal eleven ha den kompetansen som er nødvendig for å ha godt utbytte av trafikal opplæring i trinn 3.

Eleven skal ha så god kjøreteknisk ferdighet at oppmerksomheten kan flyttes fra eget kjøretøy til trafikkbildet og samhandlingen med andre trafikanter.”

Bakgrunnen er at vi mener dette vil bidra til enda bedre sammenheng mellom opplæringen for førerkortklasse AM147 og de øvrige kjørekortklasser, som har dette inntatt som første og andre ledd i trinn 2 i tilsvarende bestemmer.

Punkt 4.4.4

Norges Trafikkskoleforbund er enig i de foreslåtte målformuleringene med unntak av kravet som foreslås stilt til at elev skal mestre å kjøre forbi, jf. § 13-4 fjerde ledd nr. 6. Et slikt krav følger ikke for erverv av førerkort klasse T (traktor), da topphastigheten her er lav. Vi mener det samme gjelder for AM147 (mopedbil) og foreslår derfor at det i forslaget til § 13-4 fjerde ledd nr. 6 tas ut at eleven skal mestre å kjøre forbi.

Punkt 4.4.10

Norges Trafikkskoleforbund støtter de foreslåtte endringsforslag i punkt 4.4.10. Endringene vil sikre at opplæringen for AM147 er i tråd med opplæringen i de øvrige førerkortklassene, og samsvarer med GDE-matrisen der selvinnsikt og egenvurdering er sentrale tema.

Punkt 4.4.13

Vi er i hovedsak enig i de endringsforslagene som fremkommer av punkt 4.4.13, men stiller også her spørsmål ved hensikten med å ta inn et krav om at eleven skal mestre å kjøre forbi, jf. punkt 4.4.4 ovenfor.

I tillegg foreslår vi at det i forslaget tas inn et krav om føring av logg som ett av kursmålene for sikkerhetskurs på veg. Kravet til logg gjelder i dag blant annet for førerkortklasse B og vil også være praktisk gjennomførbart for førerkortklasse AM147. Loggføring anses som et pedagogisk virkemiddel som fremmer elevens bevissthet rundt egne valg, risikovurderinger og kjøremønstre. Loggskrivning som pedagogisk virkemiddel støtter opp under målet om en tryggere trafikkhverdag og er i tråd med nullvisjonen.

Punkt 4.6

I høringsforslaget er det lagt opp til at det, i tillegg til dagens teoriprøve, innføres praktisk førerprøve. Norges Trafikkskoleforbund har gjennomført en spørreundersøkelse blant medlemmene, hvor resultatene viser at bransjen er delt i synet på hvorvidt det bør innføres praktisk prøve. Flertallet av respondentene gir likevel uttrykk for at de er mot forslaget.

De som støtter forslaget, viser til at innføring av praktisk prøve kan sikre et minimumsnivå av kjøreferdigheter blant førere av mopedbil. En slik prøve kan bidra til at trafikkskolene i større grad tilrettelegger opplæringen med fokus på at eleven skal kjøre korrekt og sikkert. Til forskjell fra AM146 (moped), hvor det kun er krav om bestått teoretisk prøve, tillates det å ha passasjer ved kjøring av mopedbil. Dette innebærer et økt ansvar for føreren, og det argumenteres derfor for at en praktisk prøve er nødvendig for å styrke kvaliteten på opplæringen og ivareta trafiksikkerheten.

Dersom det innføres krav til praktisk prøve forutsetter vi at Statens vegvesen har kapasitet til å gjennomføre oppkjøring og at oppkjøring kan gjennomføres uten at det fører til økt ventetid for andre førerkortklasser. I tillegg forutsettes det at det er egnet sted for oppkjøring tilgjengelig, slik at ikke kjøretøyet må fraktes over store avstander for å få gjennomført førerprøven.

De som er mot forslaget om en praktisk førerprøve argumenterer med at trafikklærer kan komme i en skvis mellom elevens forventninger om å trene på ferdigheter som måles på en prøve vs. lærerens ønske om å tilpasse opplæringen til den enkelte elevens behov, særlig behovet for å øve på kjøreferdigheter på trinn 4 om risikofaktorer, som kan være vanskelig målbare på en praktisk prøve. Det å innføre krav til praktisk prøve kan også skape utfordringer med fremkommelighet i de stedene av landet med svært lange avstander mellom trafikkskolene og Statens vegvesen. Et annet argument mot innføring av praktisk prøve for AM147 er de betydelige utfordringene knyttet til helse, miljø og sikkerhet (HMS) – både for trafikksensorer og trafikklærere. Mopedbiler har vesentlig lavere kollisjonssikkerhet sammenlignet med ordinære personbiler, og er ofte preget av høy støybelastning og mangelfullt klimaanlegg. Dersom mopedbilen ikke tilfredsstiller disse kravene kan det føre til at prøver avvises eller utsettes, noe som igjen kan påvirke kvaliteten på opplæringen og prøven.

I høringsnotatet legges det opp til flere endringer i den obligatoriske opplæringen for førerkort klasse AM147. I tillegg fremmer Norges Trafikkskoleforbund forslag om å innføre krav til gjennomføring av et teorikurs med en varighet på tre timer, jf. nærmere redegjørelse nedenfor. Samlet sett vil de foreslåtte tiltakene bidra til å styrke opplæringen og sikre et forsvarlig kompetansenivå blant disse førerne. På denne bakgrunn mener medlemmene som er mot forslaget at innføringen av en praktisk prøve som et virkemiddel for å sikre et minimumsnivå av kjøreferdigheter, ikke fremstår som like påtrengende.

Forslag om tre timer teorikurs

I høringsnotatet er det foreslått å redusere omfanget av den obligatoriske opplæringen og innføre krav til praktisk prøve. Norges Trafikkskoleforbund mener omfanget av den obligatoriske opplæringen ikke bør reduseres. AM147 er en førerkortklasse som er stadig mer populær hos 16-åringer. Bruken av AM147 har økt de siste årene og ulykkestallene er høye. Det er viktig å sikre

god grunnopplæring for AM147 som et tiltak for å nå nullvisjonen. Vi foreslår derfor at det, uavhengig av om det innføres praktisk førerprøve eller ikke, bør innføres et tre timer teorikurs. I dag gjelder det et krav om tre undervisningstimer for alle mopedklassene, jf. trafikkopplæringsforskriften § 10-6 (AM146) og § 9-6 (A1, A2 og A). Et slikt krav vil bidra til å heve kvaliteten i opplæringen, og vil være i samsvar med læreplanen for de andre nevnte førerkortklassene. Vi mener det bør innføres et tilsvarende krav også for AM147.

Avsluttende kommentarer

Når det gjelder de øvrige endringsforslagene i høringsnotatet har vi ikke kommentarer til disse og støtter forslaget slik det står.

Vi takker for at vi er en høringsinstans.

Vennlig hilsen

Hilde Goflebakke-Dedic
Advokat
Norges Trafikkskoleforbund